

opusdei.org

Toto sú časy, keď sa treba otvoriť pre Božie pôsobenie

Nový rozhovor, ktorý poskytol
prelát Opus Dei pre portugalské
noviny Jornal de Noticias.

26.04.2017

**Hovorila som s viacerými z vašich
bývalých študentov. Povedali mi,
že ste prednášali fundamentálnu
teológiu spamäti, bez referencie na
učebnice, prednášali ste a chodili
ste po učebni. To máte takú dobrú
pamäť?**

Odvtedy už uplynulo niekoľko rokov a ja si už na mnohé podrobnosti nepamätám. Aj keď samozrejme človeku tá pamäť pomáha, pri prednáškach o teológii ide o skutočnosti, ktoré sú stredobodom života človeka, a nielen nejakou informáciou, ktorú si treba zapamätať.

Ak sa vás teraz spýtam na zmeny, ku ktorým by mohlo dôjsť v prelatúre, nebude táto moja otázka paradoxná? Lebo ľudia vás niekedy nálepkujú ako konzervatívcov, nedvižných, ako keby ste sa báli zmeny...

Inštitúcie v Cirkvi, vrátane Opus Dei, majú pred sebou úlohu byť úplne verné Ježišovi Kristovi v každom historickom okamihu, prostredníctvom poslania, ktoré dostali. S Božou pomocou sa usilujú zviditeľňovať Krista spôsobom, ktorý najlepšie zodpovedá ich okolnostiam

v čase a priestore. Preto by v prelatúre vernosť tomu čo je zásadné, duchu a poslaniu, ktoré dostala, mala koexistovať so zmenami, ktoré si vyžadujú nové okolnosti, také, ktoré sa vnímajú ako potrebné v širokom rámci toho, čo nie je zásadné. Ako hovoril svätý Josemaría, časom sa menia spôsoby vyjadrovania a konania, pričom to jadro, duch, musí byť zachovaný bezo zmeny.

Ako vnímate svoje poslanie a z neho vyplývajúce požiadavky?

Na prvom mieste vidím potrebu úplnej jednoty s pápežom a ďalšími pastiermi, čo je podstatné pre poslanie služby v Cirkvi. Prirodzene, musím preukazovať otcovskú starostlivosť a byť blízko ľuďom, hlavne všetkým tým, v Opus Dei, pretože práve týchto mi Cirkev zverila. Veľmi dobre si uvedomujem, že táto úloha ďaleko prekračuje moju

osobnú kapacitu, ale tiež viem, že Boh mi pomôže. Počítam tiež s pomocou svojich vikárov a poradcov, a osobitne modlitbami veriacich Opus Dei a mnohých priateľov.

Ste tretím nástupcom zakladateľa Opus Dei. Uskutočnili sa nejaké zmeny v Diele od jeho začiatkov? Aký je súčasný stav Opus Dei?

Všeobecné poslanie Cirkvi možno zhrnúť ako úlohu prinášať Evanjelium do celého sveta, pomáhať ľuďom nachádzať Krista v Slove a vo sviatostiach. Prelatúra Opus Dei sa podieľa na tomto poslaní tým, že im pripomína všeobecné povolanie k svätosti a ponúka im kresťanskú formáciu, zameranú obzvlášť na posväcovanie bežného života: posväcovanie práce, rodinného života, spoločenských vzťahov, atď. Od roku 1928 sa Opus Dei rozšírilo na všetky kontinenty. Zaznamenali sme nárast v rozmanitosti štruktúry

veriacich, čo sa týka ich veku, spoločenského pôvodu, národností, Dielo podporilo vznik početných sociálnych a vzdelávacích iniciatív, atď. Avšak to jadro, ten duch a poslanie, o ktorom som hovoril, bude naďalej to isté, hoci ako som sa už zmienil, v každom okamihu budeme musieť objavovať, čo toto posolstvo ponúka v meniacich sa úlohách spoločnosti, ľudí, historických etáp.

Aká je situácia Opus Dei v Portugalsku?

Portugalčania, so svojou dôverujúcou a pokojnou vierou, so svojou otvorenosťou, priniesli posolstvo svätého Josemaríu mnohým národom. Portugalsko bolo prvou krajinou, kam zakladateľ priniesol Opus Dei mimo Španielsko, urobil tak osobne v roku 1945, povzbudený sestrou Luciou. Je tu asi 1500 veriacich prelatúry, väčšina z nich žije v manželstve. Sú to bežní katolíci

a diecézni kňazi, ktorí sa snažia žiť Evanjelium v práci a vo všetkých aspektoch každodenného života. Prelatúra Opus Dei im ponúka kresťanskú formáciu prostredníctvom duchovných cvičení, kurzov teológie, študijných skupín, atď., pomimo pastoračnej starostlivosti, ktorú poskytujú kňazi. Tieto aktivity sú prístupné pre každého a reálne sa na nich zúčastňujú aj mnohí ľudia, ktorí nie sú v Opus Dei. Niektorí Portugalčania, členovia Opus Dei, sa venujú formačným projektom v oblasti vzdelávania a rodinného života, pre ktoré prelatúra poskytuje pastoračnú pomoc spôsobom, ktorý je verejne známy.

Sú vám známe najnovšie legislatívne zmeny v Portugalsku? Niektorí ľudia chcú tému potratov, ktoré sú už roky legálne, zakomponovať do učebných osnov škôl. Vedú sa tiež debaty o

dekriminalizácii eutanázie. Zdá sa, že Portugalsko, krajina s dlho katolíckou tradíciou, sa stáva menej kresťanskou, či už vo svojich zvykoch alebo zákonoch. Ako vidíte budúcnosť tejto krajiny?

Rýchla sekularizácia životného štýlu, keď si ľudia zvykajú, ako keby Boh ani neexistoval, a niekedy, ako keby sme ani nemali zomrieť, je kultúrnym vývojom, ktorý postihuje mnohé krajiny takzvaného kresťanského Západu. Portugalsko tu nie je výnimkou, napriek tomu, že je to krajina, ktorej obyvatelia veľmi milujú život, a kde ľudí milujú za to, kým sú, nezávisle od ich fyzického či duchovného stavu. Nepoznám portugalskú situáciu do hĺbky, ale spomenuli ste mi veci, s ktorými sa možno stretnúť na mnohých miestach. Na prvom mieste je tu potreba navrátiť sa k Bohu, ktorý je naozaj dobrým Otcom, plným nežnosti. Od neho prichádza svetlo, ktorým

spoznávame pravdu ako aj sila, ktorá nám umožňuje robiť dobro.

Budúcnosť sveta, vrátane

Portugalska, závisí od tohto. Zdá sa mi, že Fatima je tu ako veľký magnet pre Portugalčanov a zdroj istoty a optimizmu.

Európa je ponorená do humanitárnej krízy, číha tu politický extrémizmus v nadchádzajúcich voľbách. Zhoduje sa Opus Dei, ktoré sa niekedy označuje za veľmi konzervatívne, s niektorými extrémnymi pozíciami?

Opus Dei nemá žiadnu inú pozíciu, než tú, ktorú má Katolícka cirkev, a tak jeho členovia sa tešia slobode, ktorú má ktorýkoľvek iný katolík vo všetkých otázkach, ktoré sú otvorené pre diskusiu. Súčasne však, my všetci katolíci, máme pred sebou úlohy, ktoré sú najskôr etické, až potom politické. Pred Európou stojí úloha

prijať a integrovať tisícky utečencov, ktorí boli nútení opustiť svoje krajiny, v snahe nájsť lepšiu budúcnosť. Pre ľudí v Opus Dei, ako aj pre všetkých kresťanov, potreby a utrpenie týchto bratov a sestier sú neustálou výzvou k službe a modlitbe, pretože v nich rozpoznávame „trpiace telo Krista“, ako nám to pápež František často pripomína.

Kresťanská láska je konkrétna láska, ktorá nasleduje vzor Ježiša Krista – neustále žiť pre iných, odievať ich s dôstojnosťou prostredníctvom skutkov služby, sprevádzať ich v najväčších bolestiach a prenášať na nich Kristovu útechu. Pápež František na záver roka 2014 v Európskom parlamente ponúkol návrhy, ako reagovať na túto dramatickú situáciu. Snáď to tí, ktorí riadia krajiny, zoberú do úvahy.

Čo si myslíte o rozhodnutí Donalda Trumpa stavať múry a zatvárať

dvere pred imigrantmi, napríklad? Pápež František sa často vyjadril, že by sme ich mali prijať ako bratov a sestry, ale v hre sú tu zložité otázky z hľadiska bezpečnosti. Ako môžeme dosiahnuť tú náročnú rovnováhu medzi bezpečnosťou a slobodou?

Severoamerickí biskupi zblízka sprevádzajú imigrantov a zdieľajú ich starosti. Prejavili tiež otvorenosť spolupracovať so štátnymi úradmi, pri výmene názorov a nápadov. Dosiahnuť správnu rovnováhu v konkrétnych riešeniach – obzvlášť medzi bezpečnosťou a slobodou – nie je ľahké a určite tu existuje priestor pre rozmanité prístupy. Je to významná zodpovednosť politických orgánov. Politici, bez ohľadu na ich politické smerovanie, môžu počítať s modlitbami veriacich, aj vtedy, keď majú títo odlišné názory. Modlím sa za to, aby vo všetkých krajinách bola atmosféra ústretovosti voči ľuďom v

núdzi. V súčasnosti sú to osobitne imigranti a utečenci, bez ohľadu na rasu, náboženstvo či sociálny pôvod.

Nedávno som videla štúdiu, kde sa Portugalsko ocitá medzi krajinami s najvyššou mierou rozvodovosti a s významným počtom rozpadnutých manželstiev. Dielo veľmi zdôrazňuje charizmu v oblasti rodiny a rodiny ako piliera spoločnosti a duchovného života. Prečo tak mnoho manželstiev dnes zlyháva? Aké sú najväčšie hrozby pre rodinu?

Pre muža a ženu odovzdať sa tomu druhému na celý život, so záväzkom výlučnosti až do smrti, spoločne rásť v láske a mať deti, ktoré sú pokračovaním tejto lásky, je jednou nádhernou skutočnosťou, na ktorej záleží každému, a nielen v Cirkvi. A skutočnosť, že tento projekt stroskotáva a zlyháva, okrem toho že raní bezprostredne zúčastnených,

má aj vážne dopady na spoločnosť. Kristus povedal, že Boh sa pozerá na tento zväzok a uznáva ho za definitívny. A pre kresťanov je manželstvo sviatosť, prostredníctvom ktorej pôsobí Boh, tým že pomáha manželom a požehnáva ich a ich deti.

Mnohých ľudí dnes odrádzajú zlyhania v ich okolí, náročný rytmus života, nedostatok materiálnych prostriedkov, miesta a času, a toto všetko postihuje rodiny.

Myslím, že pápež František nám pomáha vyhnúť sa pesimizmu a pamätať na to, že manželstvo musí byť založená na radosti lásky. Chcel by som tu navrhnúť pozorné čítanie toho, čo pápež František nazýva srdcom *Amoris Laetitia* – štvrtej kapitoly o láske v manželstva a piatej kapitoly o láske, ktorá sa stáva plodnou. Tam môžete nájsť praktické

návrhy a myšlienky, všetky veľmi dostupné, ktoré môžu posilniť rodiny.

Vo svojom prvom príhovore ste citovali z knihy *Íst' s Kristom*, pričom ste povedali, že „každá generácia kresťanov má vykúpiť a posvätiť svoj vlastný čas...Ako vnímate časy, v ktorých sme povolaní žiť?

Sú to časy neistoty ale tiež túžby po zmene, sú to časy, keď sa ľudia vzdávajú od Boha, ale tiež po Ňom aj túžia, je tu tiež nostalgia za dobrom, strach s konfliktov, spolu s veľkou túžbou po mieri. Toto sú časy, v ktorých máme žiť, sú to časy, keď máme byť otvorení voči Božiemu pôsobeniu.

Niektorí ľudia na verejnosti označujú Opus Dei za uzavretú, temer nátlakovú skupinu. Keď sa vo verejnom priestore hovorí o Opus Dei, často sa objavujú narážky na peniaze, vplyv, moc. Je

Opus Dei skutočne také vplyvné? Má tak veľa peňazí, alebo tak veľa prostriedkov? Prečo sú v Opus Dei toľkí významní ľudia a z horných vrstiev (napríklad bankári v Portugalsku)? Je v prelature viac bohatých než chudobných ľudí? Je to preto, lebo ako Ježiš povedal, že je ľahšie prejsť ľave uchom ihly, než boháčovi sa dostať do kráľovstva nebeského?

Skutočnosť je veľmi odlišná a existujú veľa fikcie v kolektívnej predstavivosti. Medzi tými, ktorí patria do Opus Dei, nájdete všetky typy ľudí: zdravých i chorých, mladých i starých, chudobných i lepšie situovaných, ľudí so stabilnou prácou, ľudí na dôchodku, a mnohých nezamestnaných, ktorí v krajinách postihnutých krízou, trpia rovnako ako všetci ostatní nezamestnaní. Myslím si, že je dôležité viac sa priblížiť k realite, spoznávať ľudí. Opus Dei poskytuje

službu kresťanského sprevádzania každému, a to presahuje sociálnu alebo ekonomickú situáciu daného jednotlivca, pričom sa týmto ľuďom nezasahuje do širšej oblasti ich profesionálnych, umeleckých, politických či občianskych rozhodovaní. Súčasne majú naše centrá a apoštolské diela dvere otvorené pre každého, kto chce tieto skutočnosti spoznať z prvej ruky. Mnohí ľudia v Opus Dei, spolu so svojimi priateľmi, uskutočňujú sociálne a vzdelávacie projekty, ktoré sú službou mnohým ľuďom a zvyčajne nie sú predmetom záujmu novinárov. Dám vám príklad jedného projektu, o ktorom som sa dozvedel nedávno. Niektorí veriaci Opus Dei na Pobreží Slonoviny založili Wale Medical Center, ktoré poskytuje lekársku pomoc a bezplatné liečenie pre pacientov s AIDS, a to v mestách Yamoussoukro a Toumbokro. Prosím Boha, aby sa tieto iniciatívy, osobné i

kolektívne, naďalej šírili, a to aj na portugalskej pôde.

Súhlasíte so svätým Pavlom, keď hovorí, že peniaze sú zdrojom všetkého zla?

Svätý Pavol hovorí, že *láska* k peniazom je zdrojom všetkého zla. Je to to isté varovanie, ktoré nám dáva pápež František, keď hovorí o modloslužbe peňazí. Pápež, okrem toho že nás upozorňuje na prejavy veľkej sociálnej nespravodlivosti, nám pomáha zlepšovať sa dokonca aj v spôsobe, ako dávame almužnu – pozerať sa do očí človeka, ktorý pýta, dovoliť, aby sa naše ruky dotkli rúk tých, ktorí od nás dostávajú.

V posledných rokoch získalo Opus Dei vplyvné pozície v Kúrii a pri Svätom Stolci. Výrazne vzrástol tiež význam Univerzity Svätého Kríža. Ako vysvetľujete tento nárast prestíže a v úlohách zverených Opus Dei?

V skutočnosti len veľmi málo ľudí z Opus Dei pracuje vo Vatikánskej kúrii. Ich menovanie sa zverejňuje v oficiálnom buletine prelatúry, Romana, kde si to každý môže prečítať. Sú to ľudia, ktorí slobodne reagovali na pozvanie k spolupráci, snažia sa pracovať s postojom služby a poslušnosti voči svojim nadriadeným v Kúrii. Na druhej strane považujem za kľúčové uvedomiť si, že práca v administratívnom organizme Cirkvi je službou univerzálnej Cirkvi, a nie prestížnou pozíciou. V každom prípade vás chcem uistiť, že jediná vec, ktorá nás zaujíma, je služba Cirkvi tak, ako si Cirkev želá, aby sa jej slúžilo. Takto nás to učil svätý Josemaría a takto to dúfam robíme.

Čo sa týka veľkosti, môžete porovnať Opus Dei s jezuitmi? Dá sa povedať, že Opus Dei je v súčasnosti rovnako, alebo viac dôležité než jezuiti?

V Cirkvi chceme všetci reagovať na Kristov misionársky príkaz a my všetci spolupracujeme na tomto veľkom poslaní evanjelizácie. Každý jeden to uskutočňuje podľa svojej vlastnej charizmy, a aj keď to zoberieme v sumáre, je nás len málo na to, aby sme pomáhali takému veľkému počtu ľudí. Preto sa cítime zjednotení navzájom, a nie je tu žiadny priestor pre porovnávanie. Služba ľudstvu, ktorú Spoločnosť Ježišova poskytovala a naďalej poskytuje, je pozoruhodná, s odhodlanosťou a odovzdanosťou mnohých mužov, ktorí sa zjednocujú v modlitbe, štúdiu a veľmi reálnej službe v dramatických ľudských situáciách. Ja sám som študoval počas dospievania na jezuitskej škole v Madride a som veľmi vďačný za to, čo sa mi dostalo z akademického hľadiska, ale aj na úrovni ľudskej a duchovnej formácie.

**Videli ste film Silence (Mlčanie)?
Čo si o ňom myslíte? Ak ste ho ešte
nevideli, čo vám o ňom iní
povedali?**

Niečo som čítal o tom filme, že
ukazuje, ako cena za vernosť Bohu
môže byť veľmi vysoká v niektorých
situáciách. Aj keď si neželáme byť
vystavovaní skúške takýmto
spôsobom, dôverujeme Bohu, že nám
pomôže, v každej chvíli, aby sme
nezlyhali v konaní toho čo je
spravodlivé a dobré.

**Aké je to komunikovať s pápežom?
Viem, že mi odpoviete, že pápež je
pápežom pre celú Cirkev.
Samozrejme, nejde tu o
spochybňovanie jeho neomylnosti.
Predsa však, sú pápeži, ktorých
môže mať človek radšej, než tých
iných, či už z takého, alebo iného
dôvodu. František zažil istú
opozíciu voči istým postojom,
ktoré konzervatívci považujú za**

tak trochu laxné. Existujú obavy v Diele, že by mohlo dôjsť k doktrinálnym zmenám?

V dobrom synovi či dcére Cirkvi by sme nemali nachádzať ten typ pochybností, ktoré opisujete. Okrem toho so súčasným pápežom je veľmi ľahké si vybudovať ľudskú náklonnosť, priateľstvo. Osobne na mňa zapôsobil jeho život modlitby a jeho otvorenosť voči každému človeku, jeho láska k uprednostňovaniu chorých.

Hovoríme o pápežovi s veľkým pastoračným zmyslom, ktorému ide o evanjelizujúcu Cirkev. 3. marca som bol na súkromnej audiencii u pápeža. František bol veľmi láskavý, prejavoval záujem a vyjadril vďaku za apoštolskú prácu Opus Dei po celom svete. Často pripomínam motto, ktoré nám dal sv. Josemaría: *Omnes cum Petro, ad Iesum per Mariam*: všetci, s Petrom, k Ježišovi prostredníctvom Márie.

Čo mi môžete povedať k témam, ktoré sa diskutovali na synode o rodine: prístup k sviatostiam – v istých prípadoch – pre rozvedených, ktorí uzavreli nové manželstvá. Alebo o iných, ďalších vyhláseniach – nie veľmi konzervatívnych – Svätého Otca, o nesúdení homosexuálov, ale o ústretoivosti k nim?

Pápež vyzýva celú Cirkev, aby sprevádzala, rozlišovala a integrovala všetkých mužov a ženy, nech je už ich osobná situácia akákoľvek. Je to nový pastoračný impulz, ktorý si vyžaduje konkrétne odpovede v rámci kontinuity s Učiteľským úradom. Vo svojom dokumente o rodine, pripomínajúc ľuďom, že náuka Cirkvi sa nemôže zmeniť, nás Svätý Otec vyzýva, aby sme hľadali spôsoby, ako pomôcť ľuďom, ktorí chcú vstúpiť do manželstva, alebo chcú rásť vo svojej manželskej láske, alebo tým, ktorí sa

stretávajú s ťažkosťami. Preto tu existuje veľká potreba väčšieho počtu duchovných radcov a poradcov, ktorí by boli k dispozícii a boli by dobre pripravení.

Čo si myslíte o skupine kardinálov, ktorí napísali pápežovi Františkovi a naznačili istý nesúhlas s aspektami jeho postsynodálnej exhortácie? Súhlasíte, že existuje, snád', nesprávna interpretácia, alebo chybné vysvetľovanie niektorých bodov? Ktorých?

Pochopíte, že mi neprislúcha vstupovať do podrobností tejto témy. V každom prípade, zjavne existuje odlišnosť názorov na dôležité otázky, a preto sa potrebujeme modliť za jednotu.

Má zmysel, aby v Cirkvi existovalo toľko rozličných hnutí? Nemôže rozmanitosť hnutí a charízm viesť k rozdeleniu Cirkvi?

Cirkev je Ľud, Boží Ľud, ktorý tvoria mnohí ľudia a národy. Je to veľký a rozsiahly dom, ktorý stavia Kristus, aby v ňom privítal všetkých ľudí, kde si každý môže nájsť svoje miesto, kde sa cíti byť doma. Jednota a rozmanitosť nie sú v opozícii, opakom jednoty je rozdelenie. Ak je tu jednota s Kristom, prostredníctvom Petra, potom neexistuje riziko rozdelenia. Práve jednota v rozmanitosti je spoločenstvo, ktoré so sebou prináša pozoruhodné obohatenie Cirkvi.

Ako by ste vysvetlili Opus Dei dnešnému svetu?

Zakladateľ, svätý Josemaría Escrivá, zvykol hovoriť, že Opus Dei je jedna veľká katechéza. Je to veľmi plastický obraz, každý človek v Opus Dei, s prirodzenosťou svojho kresťanského života a priateľstvom, napriek svojim nedostatkom a chybám, sa snaží podeliť sa o radosť z Evanjelia so

svojimi rodinnými príslušníkmi, priateľmi, kolegami v práci...a budovať Cirkev priamo na týchto profesionálnych, rodinných a spoločenských perifériách. Náš svet je plný rán, je smädný po nádeji. Svedectvo kresťanského života v tých najobyčajnejších, každodenných záležitostiach, môže pomôcť mnohým ľuďom spoznať a stretnúť Krista, a objavením jeho Lásky, prežívať hlbokú radosť vo svojom živote.

Aké očakávania máte v súvislosti s návštevou pápeža Františka v Portugalsku? Uprednostnil návštevu Fatimy pred cestou do Svätejny v brazílskej Aparecide. Čo očakáva prelát Opus Dei od návštevy pápeža Františka v máji v Portugalsku?

Hlboká a živá zbožnosť tohto pápeža k Panne Márii je dojímavá. Pôjde do Fatimy, kam ho bude priťahovať Boh,

prostredníctvom Márie. Téma tejto cesty je dôležitá: „S Máriou, pútnik v nádeji a pokoji.“ Vo Fatime sa malí pastierikovia naučili vášnivo milovať Boha, ktorý ich oslnil. Chcem vyjadriť nádej, že spolu s pápežom, aj my všetci budeme môcť objaviť, alebo nanovo objaviť, s Máriinou materinskou pomocou, obrovskú Božiu lásku voči každému z nás.

Rosa Ramos

Jornal de Noticias

---

pdf | document generated
automatically from [https://opusdei.org/
sk-sk/article/toto-su-casy-keď-sa-treba-
otvorit-pre-bozie-posobenie/](https://opusdei.org/sk-sk/article/toto-su-casy-keď-sa-treba-otvorit-pre-bozie-posobenie/)
(03.04.2025)